

znávati, co z toho spojení patří k vedení obchodu zbožím smíšeným a koloniálním, provozovaného pod firmou S. B. F. a žalovanými převzatého, a co z toho spojení jde na vrub pouhé osobní soukromé spekulace cennými papíry, o které nelze tvrditi, že patřila k provozování zmíněného obchodu. Potvrzuje-li svědek Jiří H. ke konci svého protokolu, že z konta firmy S. B. F. konala žalující banka výplaty ku příkazu firmy jejím věřitelům, lze z toho sice souditi na to, že žalobkyně byla s firmou S. B. F. i ve spojení, patřícím k jejímu obchodu, poněvadž však předložené kontokorenty v tom směru nedávají vysvětlení, nelze zjistiti, zda žalující banka z tohoto obchodního spojení za firmou S. B. F. ještě nějaké pohledávání má, čili nic. Z toho všeho patrně, že není dosud zjištěno, že má žalující banka za firmou S. B. F. pohledávku, patřící k podniku, žalovanými převzatému, za kterou by žalovaní dle §u 1409 obč. zák. ručili. Není proto rozepře ani co do důvodu žalobního nároku k rozhodnutí zralou ve smyslu §u 393 c. ř. s. Řízení jest ve smyslu §u 503 čís. 2 c. ř. s. neúplným, pročez bylo rozsudky obou nižších soudů zrušiti a jak uvedeno, rozhodnouti (§ 510 c. ř. s.). Při tom bude podle toho, co shora bylo řečeno, přesně rozlišiti, co z obchodního spojení žalobkyně s firmou S. B. F. patří k pouhé osobní soukromé spekulaci majitele firmy s cennými papíry, a položky toho se týkající z nároku žalobního vyloučiti.

Čís. 3390.

Zaopatřovací požitky bývalých zaměstnanců na velkém majetku pozemkovém (zákon ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n.).

Nárok na přiznání zaopatřovacích požitků podmíněn jest tím, že zaměstnanec již jistých požitků požíval neb alespoň na ně nároku nabyt ze smlouvy, ze zákona nebo dle zvyklosti. Bylo-li zvykem, poskytovat pense pouze zaměstnancům doslouživším, nemůže se zvyku toho dovolávat, kdo byl, nedoslouživ, propuštěn z trestu.

(Rozh. ze dne 15. ledna 1924, Rv I 1383/23.)

Žalobce byl štěpařem na panství žalovaného a byl v roce 1918 pro rozmišky se svým představeným ze služby propuštěn. Žaloba o placení zaopatřovacích požitků byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Mylným jest názor dovolatelův, že úmyslem zákona ze dne 18. března 1921 čís. 130 sb. z. a n. bylo, založiti nárok bývalých zaměstnanců na velkém majetku pozemkovém na zaopatřovací požitky. Zákon upravuje jen tyto požitky; podmínkou úpravy jest, že zaměstnanci již jistých požitků požívají, neb aspoň nabyli na ně nároku ze zákona, smlouvy nebo zvyklosti. Žalobce byl propuštěn ze služeb žalovaného dne 16. června 1918, nebyly mu přiznány při tom pensijní požitky a ne-

béře jich. Bylo proto na něm, by prokázal, že mu podle zákona, smlouvy neb zvyklostí pense povolena býti měla. O takový důkaz se žalobce pokusil, ale bez výsledku. Jako zákon, podle kterého by žalobci požitky náležely, přichází v úvahu jenom zákon o pensijním pojištění ze dne 16. prosince 1906 čís. 1 ř. zák. z r. 1907. Novely k tomuto zákonu ze dne 5. února 1920 čís. 89 sb. z. a n. nemůže se žalobce dovolávat, poněvadž, když vešla v platnost, nebyl již ve službách žalovaného. Oba nižší soudy správně uznaly a přiléhavě odůvodnily, že žalobce, nemaje povahy úředníka a nekonaje práci výhradně nebo převážně duševních, pojištění podle onoho zákona nepodléhal. Zjištění nižších soudů, že práce žalobcovy byly převážně fyzické a že nebyl úředníkem, spočívají dílem na vlastním vyličení činnosti žalobcovy, dílem na svědectví Josefa Ch-a a na dekretu ze dne 7. září 1913, jímž byl žalobce ustanoven štěpařem v R. a bylo mu nařízeno, by zahradnické a štěpařské práce konal sám a pomocné síly přibíral jen v nutných případech. Stačily-li nižším soudům uvedené důkazy, by nabyly plného přesvědčení o rozsahu a povaze služebních povinností žalobcových, nemusily konati další důkazy, žalobcem o týchž okolnostech nabídnuté (§§ 272 a 275 c. ř. s.), pročež bezdůvodna jest výtká kusosti řízení, podle §u 503 čís. 2 c. ř. s., v té příčině dovolatelem činěná. Ku prokázání nároku na pensijní požitky podle uvedeného pensijního zákona nestačil by ostatně důkaz, že se onen zákon na žalobce vztahoval, žalobce by musil ještě dokázati, že nabyt již nároku na placení invalidního nebo starobního důchodu, že jest tedy neschopným k další službě, nebo že má podle délky služební doby neb podle svého stáří nárok na důchod starobní. O tento důkaz se žalobce ani nepokusil. Tvzení, že mu náleží nárok na zaopatřovací požitky ze smlouvy, opírá žalobce jednak o okolnost, žalovaným popřenou, že na velkostatku žalovaného jest pojišťovací fond, ze kterého se vyplácejí všem bývalým zaměstnancům pense, jednak o prohlášení majitele velkostatku ze dne 1. listopadu 1908, kterým nahradil zákonné pojištění svých zaměstnanců u pensijního ústavu náhradními služebními smlouvami. V onom směru zjistily nižší soudy souhlasně na základě svědectví tří čelných hospodářských úředníků žalovaného, že mimo náhradní služební smlouvy uzavírané od roku 1908 zaměstnancům žalovaného právní nárok na pense nepřislušel a nepřisluší, že pojišťovací fond již před vstupem žalobce do služeb žalovaného zanikl a že smluv nebo stanov pensijních vůbec nikdy nebylo. Vzhledem k těmto zjištěním byly další, o týchž okolnostech nabídnuté důkazy zamítnuty podle §u 275 c. ř. s. právem, a nelze z důvodu existence pojišťovacího fondu na velkostatku žalovaného smluvní nároky na pensi uznati. V prohlášení ze dne 1. listopadu 1908 praví sice tehdejší majitel velkostatku, že zachovává a hodlá i v budoucnosti zachovávat vůči svým zaměstnancům jisté pensijní normy, které jsou pro ně příznivější než ustanovení nového pensijního zákona, ale z prohlášení neplyne, že by tyto staré normy měly povahu smluvní, majitele velkostatku zavazující. Mohly býti také pouhými normami slušnosti, opírajícími se o zachovávané zvyklosti, a další obsah prohlášení, ve kterém pouze pensijním nárokům podle zákona čís. 1 z roku 1907 se právní závaznost přiznává. jakož

i svědectví slyšených úředníků žalovaného dokazují, že v právní povaze dříve zachovávaných pensijních norem se tímto prohlášením nic neměnilo. Bezpodstatné jsou tedy výtky rozporu se spisy a nesprávného právního posouzení, uplatňované z toho důvodu, že odvolací soud neuznal uvedeného prohlášení za důkaz smluvní povinnosti žalovaného k vyplácení nějakých požitků. Přisvědčiti sluší žalobci, že také pense, opírající se o pouhé zvyklosti, byly upraveny zákonem ze dne 18. března 1921 čís. 130 sb. z. a n., a že byla v rozepři zjištěna okolnost, zachovávaná na velkostatku žalovaného poskytovatí zaměstnancům pense. Nejde však o to, zda byla tu takováto zvyklost, nýbrž zda vztahovala se také na žalobce, jinými slovy, zda bylo zvykem, poskytovatí pense i takovým zaměstnancům, kteří, nedoslouživše, byli z trestu propuštěni. Podle zjištění nižších soudů dostávali a dostávají pensi jen zaměstnanci, kteří na velkostatku k úplné spokojenosti dosloužili, stavše se pro invaliditu nebo stáří služby neschopnými; že pense byly poskytovány také zaměstnancům, kteří před časem dobrovolně ze služeb odešli nebo byli propuštěni, prokázáno nebylo. Žalobce sám neuvedl jediného případu, kde by se to bylo stalo. Proto nemůže se žalobce dovolávatí zvyklostí zachovávaných na velkostatku žalovaného, a jest také nerozhodno, zda zavinil či nezavinil žalobce své propuštění. Veškeré vývody dovolací, které se propuštěním žalobcovým zabývají, jsou bezpředmětny.

Čís. 3391.

Jest přípustným pořad práva pro nárok na uznání vlastnického práva ku pozemku, jehož hranice dosud nebyly vytýčeny, avšak pokojná držba pozemků jest známa a nesporná.

Předpis Šu 418 obč. zák. předpokládá, že stavěno bylo na pozemku cizím a obmezuje se pouze na onu část pozemku, která byla skutečně zastavěna.

(Rozh. ze dne 15. ledna 1924, Rv I 1408/23.)

Žalobě na zjištění, že část parcely čk. 245/42 jest ve vlastnictví žalobců, že žalovaní jsou povinni to uznati, část parcely žalobcům vrátiti a veškerých disposic nad ní se na příště zdržeti, bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Neprávem vytýká dovolání rozsudku druhé stolice zmatečnost řízení (§ 503 čís. 1) a nesprávné právní posouzení věci (§ 503 čís. 4 c. ř. s.). Jest sice pravdou, jak uvádí dovolání, že nesporným řízením mají se určití hranice nejen zanikající nebo neznatelné, nýbrž i sporné hranice mezi dvěma sousedními pozemky. V tomto případě však nicméně nelze postupovati dle řízení nesporného; neboť účelem jeho jest v případě, že hranice jsou neznatelné nebo sporné, by soudce vyšetřil poslední pokojnou držbu a dle ní hranice určil a, nelze-li tak učiniti, by spornou plochu rozdělil dle volného uvážení (§ 851 obč. zák.). Kromě toho zá-